

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ
Циклова комісія аеронавігації

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Аеродроми»
вибіркових компонент
освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти

Аеронавігація

Вінниця 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від _____ № ____

СХВАЛЕНО

Методичною радою Кременчуцького
льотного коледжу Харківського
національного університету
внутрішніх справ
Протокол від _____ № ____

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з технічних дисциплін
Протокол від _____ № ____

Розглянуто на засіданні циклової комісії аеронавігації, протокол від 29.06.2023 р № 14.

Розробник:

1. викладач циклової комісії аеронавігації, спеціаліст Дроздова С.П.

Рецензенти:

1. викладач циклової комісії технічного обслуговування авіаційної техніки Кременчуцького льотного коледжу Харківського університету внутрішніх справ, професор, доцент, к.х.н., Козловська Т.Ф.
2. командир льотного загону аеродрому «Велика Кохнівка» КЛК ХНУВС Шорохов І.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4,5	<u>27</u> (шифр галузі)	Транспорт ; (назва галузі знань)
Загальна кількість годин – 135	<u>272</u> (код спеціальності)	Авіаційний транспорт; (назва спеціальності)
Кількість тем – 24	<u>бакалавр</u> (назва СВО)	Навчальний курс <u>4</u> (номер)
		Семестр <u>7</u> (номер)
		Види контролю: <u>екзамен</u> (екзамен, залік)
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – <u>44</u> ; (години)		Лекції – <u>0</u> ; (години)
Семінарські заняття – <u>0</u> ; (години)		Семінарські заняття – <u>0</u> ; (години)
Практичні заняття – <u>22</u> ; (години)		Практичні заняття – <u>0</u> ; (години)
Лабораторні заняття – <u>0</u> ; (години)		Лабораторні заняття – <u>0</u> ; (години)
Самостійна робота – <u>69</u> ; (години)		Самостійна робота – <u>0</u> ; (години)
Індивідуальні завдання:		Індивідуальні завдання:
Курсова робота – <u>-</u> (кількість; № семестру)		Курсова робота – <u>-</u> (кількість; № семестру)
Реферати (тощо) – <u>-</u> (кількість; № семестру)		МКР – <u>-</u> (кількість; № семестру)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: полягає в ознайомленні з основними характеристиками аеродромів, функціонування аеродромів, одержання необхідних знань схем польоту у разі виконання невіддаленого заходу на посадку, а також для вміння вірно та ефективно використовувати інформацію для аналізу та прийняття обґрунтованого рішення на виконання польоту.

Завдання: полягає у вивченні теоретичних основ предмету для якісного та ефективного виконання своїх професійних обов'язків майбутніми пілотами.

Міждисциплінарні зв'язки: програмний матеріал базується на знаннях математики, фізики, навігації, картографії. В свою чергу тверді знання з дисципліни є базовими для організації льотної роботи, безпеки польотів, льотної експлуатації повітряних суден.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- характеристики аеродромів;
- функціонування аеродромів;
- плани аеродромів;
- обладнання аеродромів.

вміти:

- читати плани аеродромів;
- оцінювати небезпеку аеродромних перешкод;
- читати інформацію про закриття або небезпеку на руліжних доріжках;
- читати нормативну документацію щодо аеродрома.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми під час професійної діяльності у галузі транспорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів вивчення елементів транспортної системи і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-03	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК-04	Здатність спілкуватися державною усно, так і письмово.
	ЗК-10	Здатність оцінювати та забезпечувати виконуваних робіт.
Фахові компетентності (ФК)	ФК-8	Здатність зберігати льотну придатність повітряного судна на етапі його льотної експлуатації.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН-8	Планувати професійну діяльність з урахуванням необхідності збереження льотної придатності повітряного судна.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. «Аеропорти цивільної авіації»

Класи аеродромів. Види летовищ. Елементи летовища. Аеровокзальний комплекс. Вантажний комплекс.

ТЕМА 2. «Льотні смуги аеродромів»

Льотні смуги. Льотна смуга, що включає обладнану ЗПС. Льотна смуга, що включає необладнану ЗПС. Злітно-посадкові смуги.

ТЕМА 3. «Зміст збірника аеронавігаційної інформації»

Зміст збірника. Збірник аеронавігаційної інформації (AIP) України. Збірник аеронавігаційної інформації по правилам візуальних полетів (VFR Airfield Guide).

ТЕМА 4. «Дані по перонах та рульових доріжках»

Мінімальні значення для оцінки параметрів РД. Параметри РД при визначенні можливості прийому повітряного судна. Розмір перону.

ТЕМА 5. «Аеродромні перешкоди»

Виявлення перешкод. Обмеження перешкод. Облік перешкод при встановленні схем польотів. Правила „затінених” перешкод.

ТЕМА 6. «Фізичні характеристики ЗПС»

Ширина ЗПС за класами. Довжина ЗПС. Поздовжній профіль ЗПС.

ТЕМА 7. «Заявлені дистанції (дистанція злету, дистанція перерваного злету, дистанція розбігу, посадкова дистанція)»

Дистанція злету. Дистанція перерваного злету. Дистанція розбігу. Посадкова дистанція.

ТЕМА 8. «Топографічні та забудовані особливості аеропортів»

Будівництво, реконструкція та експлуатація аеродромів і аеропортів. Відповідальність за забудованість.

ТЕМА 9. «Плани аеродромів»

Плани аеродромів: Бориспіль, Дніпропетровськ, Донецьк, Запоріжжя, Івано-Франківськ, Кривий Ріг, Лиманське, Луганськ, Львів, Миколаїв, Одеса, Рівне, Сімферополь, Ужгород, Харків, Чернівці.

ТЕМА 10. «Обладнання аеродромів»

Спеціальне аеродромне електроустаткування. Транспортне аеродромне обладнання. Світлосигнальне аеродромне обладнання. Метеорологічне аеродромне обладнання.

ТЕМА 11. «Технологічний процес транспортних операцій в аеропорту»

Правила повітряних перевезень пасажирів і багажу. Забезпечення якості перевезень.

ТЕМА 12. «Повітряний рух і безпека зіткнення ПС в районі аеродромного вузла»

Організація безпеки руху повітряних суден та авіаційної наземної техніки в аеропорту. Загальні вимоги до формування стоянок та шляхів руху ПС та ант на аеродромі. Забезпечення безпеки руху при наземному обслуговуванні ПС.

ТЕМА 13. «Схеми польоту у разі виконання невдалого заходження на посадку»

Схеми польоту у разі виконання невдалого заходження на посадку. Процедури

виконання польотів в умовах низької видимості.

ТЕМА 14. «Методи оцінки пропускної спроможності аеродромів»

Спроможність аеродрому. Методи оцінки пропускної спроможності аеродромів.

ТЕМА 15. «Розробка методик льотної перевірки параметрів засобів ОПР»

Загальні вимоги до наземних засобів РТЗ. Організації і проведення наземних та льотних перевірок наземних засобів радіотехнічного забезпечення польотів, авіаційного електрозв'язку та світлосигнального обладнання аеродромів цивільної авіації України.

ТЕМА 16. «Методики випробування аеронавігаційних засобів для забезпечення безпечних умов їх експлуатації»

Методики випробування аеронавігаційних засобів. Правила обслуговування аеронавігаційною інформацією. Вимоги до аеронавігаційної інформації. Об'єднаний пакет аеронавігаційної інформації. Регламентація та контролювання аеронавігаційної інформації (airac).

ТЕМА 17. «Визначення відповідності засобів ОПР вимогам нормативної документації»

Спроможність систем спостереження під час обслуговування повітряного руху. Інформація про місцезнаходження повітряного судна

ТЕМА 18. «Розробка схем зльоту та посадки ПС з мінімальним рівнем шуму та шкідливих викидів»

Критерії оцінки несприятливого впливу авіаційного шуму. Допустимі значення нормативних критеріїв несприятливого впливу авіаційного шуму. Впровадження заходів зниження впливу авіаційного шуму.

ТЕМА 19. «Оцінка поточної функціональної придатності елементів інфраструктури аеропортів до забезпечення потреб експлуатантів»

Інфраструктура аеропорту. Потреби експлуатантів.

ТЕМА 20. «Прийняття рішень з функціонального стану складових інфраструктури аеропортів».

Прийняття рішень з функціонального стану складових інфраструктури аеропортів.

ТЕМА 21. «Класифікація методів прийняття рішень»

Класифікація методів прийняття рішень по говарду-3dr класифікація.

ТЕМА 22. «Транспортна задача»

Метод потенціалів (розподіл ПС за маршрутами).

ТЕМА 23. «Мережеве планування»

Моделі прийняття рішень в аварійних ситуаціях.

ТЕМА 24. «Нечітка логіка»

Кількісне оцінювання ризику при розвитку аварійної ситуації в польоті ПС.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 7							
Тема 1. Аеропорти цивільної авіації	4	2	-	-	-	2	Усне опитування
Тема 2. Льотні смуги аеродромів	4	2	-	-	-	2	Усне опитування
Тема 3. Зміст збірника аеронавігаційної інформації	6	2	-	-	-	2	Усне опитування
Тема 4. Дані по перонах та рульових доріжках	6	2	-	-	-	2	Усне опитування
Тема 5. Аеродромні перешкоди	6	2	-	-	-	2	Усне опитування
Тема 6. Фізичні характеристики ЗПС	6	2	-	-	-	2	Усне опитування
Тема 7. Заявлені дистанції (дистанція злету, дистанція перерваного злету, дистанція розбігу, посадкова дистанція)	6	2	-	-	-	2	Усне опитування
Тема 8. Топографічні та забудовані особливості аеропортів	6	2	-	6	-	2	Усне опитування
Тема 9. Плани аеродромів	6	2	-	6	-	2	Усне опитування
Тема 10. Обладнання аеродромів	4	2	-	6	-	2	Усне опитування
Тема 11. Технологічний процес транспортних операцій в аеропорту	6	2	-	-	-	2	Усне опитування
Тема 12. Повітряний рух і безпека зіткнення ПС в районі аеродромного вузла	6	2	-	-	-	2	Усне опитування
Тема 13. Схеми польоту у разі	4	2	-	-	-	2	Усне опитування

виконання невдалого заходження на посадку							
Тема 14. Методи оцінки пропускної спроможності аеродромів	7	2	-	4	-	3	Усне опитування
Тема 15. Розробка методик льотної перевірки параметрів засобів ОНР	6	2	-	-	-	4	Усне опитування
Тема 16. Методики випробування аеронавігаційних засобів для забезпечення безпечних умов їх експлуатації	8	2	-	-	-	4	Усне опитування
Тема 17. Визначення відповідності засобів ОНР вимогам нормативної документації	6	2	-	-	-	4	Усне опитування
Тема 18. Розробка схем зльоту та посадки ПС з мінімальним рівнем шуму та шкідливих викидів	5	1	-	-	-	4	Усне опитування
Тема 19. Оцінка поточної функціональної придатності елементів інфраструктури аеропортів до забезпечення потреб експлуатантів	6	2	-	-	-	4	Усне опитування
Тема 20. Прийняття рішень з функціонального стану складових інфраструктури аеропортів	5	1	-	-	-	4	Усне опитування
Тема 21. Класифікація методів прийняття рішень	5	1	-	-	-	4	Усне опитування
Тема 22. Транспортна задача.	6	2	-	-	-	4	Усне опитування
Тема 23. Мережеве планування.	6	2	-	-	-	4	Усне опитування
Тема 24. Нечітка логіка.	5	1	-	-	-	4	Усне опитування
Всього за семестр:	135	44	-	22	-	69	залік

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Не передбачено

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

Не передбачено.

5.1.2. Теми курсових робіт

Не передбачено.

5.1.3. Теми наукових робіт

Не передбачено.

6. Методи навчання

При викладанні дисципліни використовуються наступні методи навчання:

1. словесні: лекції, пояснення, бесіди, робота з книгою;
2. наочні: спостереження, демонстрації, фільми;
3. практичні: вправи, письмові, практичні роботи.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Класи аеродромів.
2. Дистанція злету.
3. Збірник аеронавігаційної інформації по правилам візуальних полетів (VER Airfield Guide).
4. Види летовищ.
5. Дистанція перерваного злету.
6. Правила повітряних перевезень пасажирів і багажу.
7. Елементи летовища.
8. Дистанція розбіг.
9. Метеорологічне аеродромне обладнання.
10. Льотні смути. Льотна смуга, що включає обладнану злітно-посадковою смугою. Льотна смуга, що включає необладнану злітно-посадковою смугою.
11. Посадкова дистанція.
12. Допустимі значення нормативних критеріїв несприятливого впливу авіаційного шуму.
13. Злітно-посадкові смуги.
14. Спеціальне аеродромне електроустаткування.
15. Критерії оцінки несприятливого впливу авіаційного шуму.
16. Зміст збірника аеронавігаційної інформації (AIP) України.
17. Транспортне аеродромне обладнання.
18. Класи аеродромів.
19. Мінімальні значення для оцінки параметрів руліжної доріжки.
20. Світлосигнальне аеродромне обладнання.
21. Види летовищ.

22. Параметри РД при визначенні можливості прийому повітряного судна.
23. Правила повітряних перевезень пасажирів і багажу.
24. Розмір перону.
25. Аеродромні перешкоди. Виявлення перешкод
26. Критерії оцінки несприятливого впливу авіаційного шуму
27. Дистанція розбіг.
28. Аеродромні перешкоди. Обмеження перешкод.
29. Допустимі значення нормативних критеріїв несприятливого впливу авіаційного шуму.
30. Транспортне аеродромне обладнання.
31. Аеродромні перешкоди. Облік перешкод при встановленні схем польотів.
32. Будівництво, реконструкція та експлуатація аеродромів і аеропортів.
33. Світлосигнальне аеродромне обладнання.
34. Правила «затінених» перешкод.
35. Метеорологічне аеродромне обладнання.
36. Зміст збірника аеронавігаційної інформації (AIP) України.
37. Фізичні характеристики злітно-посадкової смуги. Ширина злітно-посадкової смуги за класами.
38. Правила повітряних перевезень пасажирів і багажу.
39. Дистанція перерваного злету.
40. Фізичні характеристики злітно-посадкової смуги. Довжина злітно-посадкової смуги.
41. Збірник аеронавігаційної інформації по правилам візуальних полетів.
42. Правила повітряних перевезень пасажирів і багажу.
43. Фізичні характеристики злітно-посадкової смуги. Поздовжній профіль злітно-посадкової смуги.
44. Розмір перону.
45. Світлосигнальне аеродромне обладнання.
46. Класи аеродромів.
47. Дистанція злету.
48. Правила повітряних перевезень пасажирів і багажу.
49. Збірник аеронавігаційної інформації по правилам візуальних полетів.
50. Фізичні характеристики злітно-посадкової смуги. Ширина злітно-посадкової смуги за класами.
51. Елементи летовища.
52. Транспортне аеродромне обладнання.
53. Дистанція перерваного злету.
54. Льотні смуги. Льотна смуга, що включає обладнану ЗПС. Льотна смуга, що включає необладнану злітно-посадкову смугу.
55. Види летовищ.
56. Допустимі значення нормативних критеріїв несприятливого впливу авіаційного шуму.
57. Правила повітряних перевезень пасажирів і багажу.

58. Фізичні характеристики злітно-посадкової смуги. Ширина злітно-посадкової смуги за класами. Світлосигнальне аеродромне обладнання.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання є екзамен.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час практичних занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (практичні); самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} = \left(\frac{\text{Результат навчальних занять за семестр} + \text{Результат самостійної роботи за семестр}}{2} \right) * 10$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках

здобувачів, залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (екзамену) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (екзамену) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі екзамену чи заліку, то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \frac{\text{Підсумкові бали за поточний семестр} + \text{Підсумкові бали за попередній семестр}}{2}$$

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти під час підсумкового контролю:

Робота під час навчальних занять	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Виконати практичне завдання	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою	Оцінка	
			оцінка	Пояснення
12	97–100	Відмінно (“зараховано”)	A	„Відмінно” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
11	94–96			
10	90–93			
9	85–89	Добре (“зараховано”)	B	„Дуже добре” – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками.
8	80–84			
7	75 – 79		C	„Добре” – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками або з однією–двома значними помилками.
6	70–74	Задовільно (“зараховано”)	D	„Задовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний неповністю , але прогалини не несуть істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
5	65–69			

4	60 – 64		Е	„Достатньо” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінена числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
3	40–59	Незадовільно („не зараховано”)	FX	„Умовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , потрібні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
2	21–40			
1	1–20		F	„Безумовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна література:

1. Проектування та будівництво аеродромних комплексів : монографія / Г. М. Агєєва, Л. Г. Гуртіна, О. М. Дубік та ін.; за заг. ред. В. В. Карпова. - Херсон : Олді+, 2022. - 336 с.
2. Аеродромне забезпечення польотів. Київ, 2010.
3. Аеродроми цивільні. Терміни та визначення. – Київ : Держстандарт України, 1996. 31. ДСТУ-Н В.1.1-27-2010.

Допоміжна література:

1. Додаток 14 до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію. Вид 7-е. 2016.

2. Сертифікаційні вимоги до цивільних аеродромів України. Накази Державіаслужби.
3. Аеродроми цивільні. Терміни та визначення. – Київ : Держстандарт України, 1996. 31. ДСТУ-Н В.1.1-27-2010.
4. Положення про порядок використання аеродромів України. Київ, 2008.
5. Повітряний кодекс України. URL: <https://patrul.in.ua/doc/kod/pku/>
6. Керівництво з організації наземного руху в аеропортах цивільної авіації України. Київ, 2005.
7. Аеродромно-технічне забезпечення польотів. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/situation-doc/SI170082>
8. ДБН В2.2.-2022 Аеродроми. – К.: Мінрегіонбуд України, 2022. – 251с.
9. Міжнародні стандарти: ІКАО. Аеродроми. Том 1. – 2004.
10. Наказ № 191/446 від 20.06.2003 «Про затвердження Положення про порядок використання аеродромів України».
11. Наказ № 322 від 15.03.2019 р. «Про затвердження Авіаційних правил України «Інструкція з організації та здійснення контролю на безпеку в аеропортах України».